

Samo TE Kostolac B ispušta oko 130.000 tona sumpor dioksida godišnje, što je više nego sve termoelektrane u Nemačkoj zajedno

Fiskalni savet je nedavno objavio studiju o javnom preduzeću „Elektroprivreda Srbije“ (EPS) koja je prošla ispod radara šire javnosti jer je fokus bio na njihovoj analizi predloga budžeta za 2020. godinu koja je objavljena istog dana. Međutim, ova studija je mnogo važnija od analize budžeta: ona pokazuje da postoje ozbiljni izazovi pred energetskektorom u zemlji koji moraju da se reše u roku od nekoliko godina inače će to imati ozbiljne posledice po celu zemlju.

Stanje za sada nije alarmantno, ali ne znači da nije zabrinjavajuće, naročito zato što je tokom prethodne decenije urađeno veoma malo da se ovi problemi reše. Fiskalni savet kao najveći problem vidi veliku potrebu za visokim investicijama da bi se zadovoljila rastuća tražnja za električnom energijom i da bi se zadovoljili minimalni ekološki standardi. Ukupan nivo investicija koji je neophodan zaključno sa 2027. godinom procenjen je na 5,6 milijardi evra – što je čak 12,5% procenjenog BDP-a u ovoj godini, ili oko 700 miliona evra godišnje u periodu 2020-2027, u poređenju sa sadašnjim kapitalnim rashodima EPS-a koji su ispod 400 miliona evra.

Izgradnja novih kapaciteta

U poslednjih 30 godina EPS nije izgradio nijedno veliko postrojenje za proizvodnju struje. Ovo je za sada funkcionisalo jer je postojao veliki nasleđeni višak kapaciteta iz SFRJ, a i zato što se industrijska proizvodnja u zemlji značajno smanjila zbog devastacije privrede tokom 1990-ih. Međutim, tome polako dolazi kraj – viškovi proizvedene struje sve su manji (nešto usled lošeg poslovanja EPS-a, a više usled povećanja potrošnje struje, pre svega u industriji). Fiskalni savet procenjuje da će domaća potrošnja struje značajno da premaši trenutne mogućnosti za njenu proizvodnju, pa se ili moraju izgraditi novi kapaciteti za njenu proizvodnju ili će velika količina struje morati da se uvozi. Investicije za ove namene procenjene su na 4,6 milijardi evra.

Fiskalni savet predviđa da usled povećanja potrošnje struje, kao i zatvaranja zastarelih kapaciteta za proizvodnju struje (TE Morava, Sremska Mitrovica, Zrenjanin, Novi Sad itd), mora da dođe do povećanja proizvodnje od oko 5.000 GWh godišnje. Za sada postoje projekti izgradnje nove termoelektrane u Kostolcu, kao i solarne elektrane, te planovi za revitalizaciju termo i hidro elektrana koje su u funkciji, što bi dovelo do povećanja

proizvodnje od 3.000 GWh. Smanjenje velikih gubitaka u distributivnoj mreži moglo bi da dovede do uštede od 500-1000 GWh, što znači da nedostaju kapaciteti za proizvodnju od 1.500 - 2.000 GWh.

Ovde naravno treba pomenuti i prateće velike investicije od 1,1 milijarde evra u otvaranje novih ili proširenje postojećih kopova uglja da bi se obezbedila njegova dovoljna količina za postojeće ili nove termoelektrane; poslednjih godina se, inače, smanjuje količina iskopanog uglja, ali i njegov kvalitet (meren kroz prosečnu toplotnu moć), pa bi ovo bio nephodan korak i bez izgradnje novih kapaciteta.

Izvor: talas.rs